

جنگ‌ها حاصل برهم خوردن موازنه قدرت و ذهنیت بازیگران هستند

تحلیلی بر ادراک جنگ در نظام بین‌الملل

جنگ‌ها دارای حداقل دو طرف با ادراک متفاوت هستند. این که چرا بین دو بازیگر در مقطعی ممکن است جنگ محدود شکل بگیرد و چه زمانی جنگ کامل، به‌شخص‌های مختلف از جمله ادراک از میزان قدرت خود و دیگری و ادراک از شرایط در سه سطح بین‌الملل، منطقه و داخلی بستگی دارد. بر این اساس در این نوشتار در صد تفکیک حالات ادراک جنگ در کنش‌گران بر اساس دو نوع جنگ محدود و جنگ وسیع هستیم که چهار حالت ذیل متصور است.

ادراک جنگ محدود در مقابل جنگ وسیع

در این نوع جنگ، طرفین خواهان اجتناب از جنگ وسیع بوده و مصمم هستند تنش را تا حد اکثر ممکن مدیریت نمایند. در مواردی که دیگر این تنش غیر قابل اجتناب باشد و نتوان آن را مدیریت کرد، به جنگ محدود بسنده خواهد شد. این دیدگاه هم از طرف کنش‌گر و هم از طرف واکنش‌گر دنبال می‌شود. به عبارت دیگر هم بازیگری که اقدام به کنش‌گر کردن ضربه اول می‌نماید و هم بازیگر واکنش‌گر که در صدمه ضربه دوم و پاسخ است، جنگ محدود را دنبال می‌کنند. بخشی از علت این تفاهم نانوشته (دنبال کردن جنگ محدود) نشأت گرفته از قدرت بازیگران در تدبیر، مهیا نبودن شرایط

داخلی، منطقه‌ای یا بین‌المللی برای شروع جنگ وسیع، گرفتار بودن در سایر مناطق و اولویت نداشتن جنگ با دیگری است. در این حالت می‌توان از اصطلاح «جنگ مدیریت شده» نام برد. در جنگ محدود، ضربه اول محدود توسط بازیگر اول با احتیاط وارد می‌شود؛ زیرا از پاسخ نامشخص طرف دوم بسیار هراسان است. با این وجود به نظر می‌رسد بازیگر اول از پاسخ بازیگر دوم تا حدی مطلع است و می‌داند که ضربه محدود با ضربه محدود دیگر دوم جبران خواهد شد. در واقع نوعی «تفاهم نانوشته» در زمینه ضربه محدود یا جنگ محدود در بین طرفین احساس می‌شود. پس از ضربه بازیگر اول، زمان پاسخ بازیگر دوم است. بازیگر دوم نیز فقط قصد دارد ضربه‌ای در حد و مقیاس ضربه اول به بازیگر اول وارد کند. بنابراین بازیگر دوم نیز از «تفاهم نانوشته» حمایت می‌کند و ضربه را وارد می‌کند؛ به عبارت دیگر جنگ محدود با جنگ محدود پاسخ داده می‌شود. هر چند ممکن است جنس ضربات با هم دیگر متفاوت باشد؛ مثلاً در یک طرف بیشتر تلفات جانی حادث شود و در طرف دیگر خسارت مادی؛ اما در موضوع «ضربه» در مقابل «ضربه» اشتراک وجود دارد و به نوعی کنترل شده است. مثال‌های از این نمونه را می‌توان در جنگ محدود بین ایران و امریکا و ایران و پاکستان مشاهده کرد.

ادراک جنگ محدود در مقابل جنگ کامل
این حالت در شرایطی رخ می‌دهد که کنش‌گر وارد کننده ضربه اول، ادراک دقیقی از پاسخ بازیگر واکنش‌گر ندارد و احتمالاً بر این تصور است که شروع جنگ محدود با جنگ محدود پاسخ داده می‌شود یا احتمال جنگ وسیع کم است. در این حالت «تفاهم نانوشته» در خصوص جنگ وجود ندارد و در واقع هیچ تفاهمی در نحوه جنگ وجود ندارد. به نظر می‌رسد در این شرایط نوعی خطایی استراتژیک توسط بازیگر اول رخ می‌دهد و بازیگر اول مجبور به ورود به جنگی می‌شود که ناخواسته بوده است.

در این حالت معمولاً توان نظامی و قدرت دو طرف یکسان نیست. شروع کننده جنگ محدود، از توان نظامی بسیار کمتری برخوردار است؛ اما به علت تنش مستمری که با دیگری دارد اقدام به حمله می‌کند. در مقابل بازیگر واکنش‌گر از توان و قدرت نظامی بالایی برخوردار است و تلاش می‌کند در پاسخ حمله محدود، حمله گسترده‌ای را شروع کند با این هدف که شروع کننده جنگ محدود را نامرز نابود بکشد. مصداقی از این حالت، حملات ۱۷ اکتبر ۲۰۲۳ گروه‌های مقاومت به اسرائیل بود. شروع این حمله بسیار غیر منتظره بود و در زمان محدود انجام گرفت، اما اسرائیل در پاسخ، ضرباتی سختی بر غزه وارد کرد و جنایات انسانی زیادی را در این جنگ رقم زد.

ادراک جنگ وسیع در مقابل جنگ محدود

این حالت در عالم واقعیت مصداق کمتری دارد؛ زیرا شروع جنگ وسیع بازیگر اول علیه بازیگر دوم به ناچار طرف دوم را وارد جنگ می‌کند حتی اگر طرف دوم قصد جنگ محدود داشته باشد. کنش‌گر دوم معمولاً به علت توان اندک و عدم تقارن قدرت با کنش‌گر اول قادر به پاسخگویی چندانی نیست و احتمالاً مغلوب بازیگر دوم خواهد شد. نمونه‌های از این جنگ‌های توان در حملات صدام حسین علیه کردهای شمال این کشور با علیه برخی شیعیان این کشور ترسیم نمود. در این حالت ذهنیت کنش‌گر اول غالب و چیره‌است و کنش‌گر دوم با جنگ محدود بیشتر در صدمه بقای خود است تا ضربه به کنش‌گر اول.

ادراک جنگ وسیع در مقابل جنگ وسیع

در این حالت دو طرف از قبل به علت اختلافات فی‌مابین و تنش‌های طولانی آماده جنگ هستند و شرایط بالقوه جنگ وسیع وجود دارد. دو طرف منتظر جرقه هستند تا وارد یک جدال جنگی گسترده شوند. در این جامعه معمولاً طرفین جنگ از توان و قدرت نظامی تقریباً نزدیکی به هم برخوردارند؛ بنابراین این شروع جنگ توسط هر بازیگر موجب خواهد شد تا جنگ طولانی شود و امکان برتری یکی بر دیگری به آسانی میسر نشود. مثال‌های از این حالت در بین کشورها ایران و عراق، مانند جنگ هند و پاکستان، جنگ ایران و عراق، جنگ امریکا و ویتنام، جنگ عربستان و یمن، جنگ روسیه و اوکراین.

جمع‌بندی

از چهار حالت ادراک جنگ ۱. جنگ محدود در مقابل جنگ محدود ۲. جنگ محدود در مقابل جنگ وسیع ۳. جنگ وسیع در مقابل جنگ محدود و ۴. جنگ وسیع در مقابل جنگ وسیع، حالات اول و چهارم را می‌توان به نوعی جنگ متقارن نامید که ادراک طرفین مشابه و همسان است؛ اگر چه ممکن است زوایا قدرت و توان یکسانی بر خود را نشانند؛ اما در حالات دوم و سوم ادراک طرفین متفاوت است در شرایطی که احتمالاً قدرت طرفین هم‌نامسان است. در حالت اول معمولاً نتیجه برای طرفین متناسب است و دو طرف از جنگ محدود قانع هستند؛ هر چند ممکن است تلفات و خسارات مساوی نباشد. در سه حالت دیگر این تناسب دو طرفه نیست؛ بلکه به علت وار دشمن در یک فرایند جنگ وسیع و همه‌جانبه و به ویژه در حالت دوم و سوم که نتایج جنگ هم‌نامساوی است این تناسب کمتر به وجود می‌آید.

جهان نما

کیم جونگ اون در دیدار پوتین: از عملیات روسیه در اوکراین به طور کامل حمایت می‌کنیم

ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهور روسیه که در راس هیأتی بلند پایه پس از نزدیک به ربع قرن به کره شمالی رفته است با کیم جونگ اون رهبر کره شمالی دیدار و گفت‌وگو کرد. کیم جونگ اون در این دیدار گفت کشورش از «عملیات نظامی» روسیه در اوکراین «به طور کامل» حمایت می‌کند.

آژانس روسی اینتر فاکس به نقل از کیم جونگ اون گزارش داد که کره شمالی قصد دارد «همکاری استراتژیک خود با روسیه» را تقویت کند.

رسانه‌های روسیه گزارش دادند که پوتین در آغاز گفتگو از «دوستی محکم» دو کشور تمجید کرده است.

سرگئی لاروف، وزیر امور خارجه روسیه پوتین را در این سفر همراهی می‌کند. تصاویری از دیدار هیأت‌های بلند پایه از جمله وزرای خارجه و دفاع دو کشور منتشر شده است.

پس از دیدار هیأت‌های دو کشور، کیم جونگ اون و ولادیمیر پوتین دیدار دو نفره نیز برگزار کردند.

گفته شده در جلسه رهبران دو کشور که پشت درهای بسته انجام شد، بر مسائل حساس و امنیتی تمرکز شده است.

رهبران دو کشور آخرین بار در ماه سپتامبر در پایگاه فضایی وستوچنی در شرق دور روسیه دیدار کرده بودند.

پس از این دیدار دو روزه پوتین به ویتنام متحد قدیمی مسکو خواهد رفت.

پوتین در مهمانسرای کومسوسان در پیونگ یانگ اقامت می‌کند، جایی که شی‌جین‌پینگ، رهبر چین در سفر سال ۲۰۱۹ اقامت کرد.

کیم جونگ اون، رهبر کره شمالی شهر پیور پارسال با قطار ضد گلوله سبز رنگش برای شرکت در «مجمع اقتصادی شرق» به روسیه سفر کرده بود.

تعهد به توسعه روابط نظامی

آمریکا و کره جنوبی، دولت کره شمالی را متهم کرده‌اند که در ازای دریافت کمک غذایی و نظامی، به روسیه در تأمین تجهیزات توپخانه‌ای و دیگر تسلیحات کمک می‌کند.

روسیه و کره شمالی تبادل تسلیحات را تکذیب می‌کنند اما دو کشور سال گذشته متعهد شدند که روابط نظامی خود را توسعه دهند.

ژان مکنزی خبرنگار بی‌بی‌سی در استوول می‌گوید بقایای یک موشک با ظاهر نه چندان آشنا که در خار کیف، دومین شهر بزرگ اوکراین بازیابی شد، شواهد محکمی به دست داده که کره شمالی تسلیحات نظامی به روسیه داده است.

به گفته ژان مکنزی، بیشتر قطعات الکترونیکی این موشک در چند سال گذشته در آمریکا و اروپا ساخته شده بود. یکی تراشه کامپیوتری به کارفته، قطعاتی آمریکا می‌بود که تولید مارس ۲۰۲۳ است. ناظران دسترسی کره شمالی به فناوری‌های جدید، آن هم با وجود سال‌ها تحریم‌های فلج‌کننده را «غیرمنتظره» ارزیابی کرده‌اند.

به باور برخی از ناظران، سفر ولادیمیر پوتین سفر به کره شمالی به چالش کشیدن غرب هم تعبیر شده است تا او «به دشمنانش نشان دهد که هر کاری بخواهد می‌تواند بکند.»

ژان لی متخصصی که سیاست کره شمالی را دنبال می‌کند به بی‌بی‌سی می‌گوید که روابط کره شمالی با روسیه در سال‌های پس از فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی کاهش یافته بود.

او می‌گوید که ۹۰ درصد تجارت کره شمالی در دهه‌های اخیر به چین وابسته بود. اما به گفته او حمله روسیه به اوکراین رویکرد پوتین را نسبت به کره شمالی تغییر داده است.

ینس استولتنبِرگ دبیر کل ناتو فروردین امسال به بی‌بی‌سی گفته بود که روسیه، ایران، چین و کره شمالی بیش از پیش با هم متحد و هم‌سو شده‌اند و این «اتحاد حکومت‌های اقتدارگرا» علیه دموکراسی‌های غربی در فعالیت است.

خبر

میدل ایست‌آی خبر داد

جهش بی‌سابقه تعداد سربازان آمریکایی در اردن

بر اساس یک گزارش منتشر شده از سوی کنگره آمریکا تعداد سربازان آمریکایی استقرار یافته در اردن در ضمن جنگ غزه به بالاترین سطح خود در دو دهه اخیر رسیده است. به نوشته پایگاه «میدل ایست‌آی»، با در نظر گرفتن آمار مربوط به سطح سربازان مستقر شده آمریکا در اردن در زمان حمله ۲۰۰۳ این کشور به عراق مشخص می‌شود که اکنون تعداد کنونی این سربازان به بالاترین میزان خود رسیده است. به نوشته این پایگاه جهش تعداد سربازان آمریکایی در اردن هم‌زمان با جنگ غزه و متعاقب آن ورود پیدا کردن اردن به تشدید تنش‌ها بین آمریکا و ایران رخ داده است. به نوشته میدل ایست‌آی تقویت شدن جای پای آمریکا در اردن امر بی‌سابقه‌ای نیست. این کشور در زمان کارزاری که آمریکا علیه گروه تروریستی داعش در غرب آسیا به راه‌اندخت نیز پشتیبان واشنگتن بود. پایگاه‌هایی موفق السلطی اردن از جمله پایگاه‌های مهم این کشور است که مورد استفاده

هشدار در مورد به حاشیه رفتن حقوق زنان در نشست دوحه با طالبان

گزارشگر ویژه سازمان ملل متحد در امور افغانستان در مورد به حاشیه رانده شدن صدا و حقوق زنان در نشست بین‌المللی پیش‌رو با طالبان در دوحه هشدار داد. ریچارد بنت، آخرین گزارش خود را در مورد تشدید نقض حقوق زنان و دختران افغان توسط طالبان به شورای حقوق بشر سازمان ملل در ژنو ارائه کرد. او گفت: نشست دوحه با هدف ایجاد یک رویکرد منسجم و یکپارچه جهانی برای تعامل با طالبان برپا می‌شود. بنت افزود: نشست پیش‌رو فرصت مهمی برای تأیید این موضوع است که اعضای جامعه مدنی از جمله زنان، باید حضور مؤثری در آن داشته باشند و حقوق زنان در گفتگوها پررنگ باشد. او افزود: «طالبان به عنوان یک دولت به رسمیت شناخته نمی‌شوند و نباید با آنها به عنوان یک دولت رفتار شود. آنها نباید اجازه داشته باشند که شرایط جلسات سازمان ملل را دیکته

خبر

سازمان ملل:

اسرائیل قوانین جنگ را نقض کرده است

سازمان ملل با تأکید بر اینکه اسرائیل قوانین جنگ را نقض کرده است، تأکید کرد نمی‌تواند کمک‌ها را از طریق گذرگاه «کرم ابوسالم» که تحت کنترل ارتش اسرائیل است، به دست مردم غزه برساند. به گزارش ایسنا، سخنگوی دبیر کل سازمان ملل گفت: به رغم آتش‌بس تاکتیکی که ارتش اسرائیل اعلام کرده، به دلیل هرج و مرج و خطراتی که در این منطقه وجود دارد، ما نتوانستیم کمک‌ها را از طریق گذرگاه کرم ابوسالم به دست مردم غزه برسانیم. منطقه بین کرم ابوسالم و جاده صلاح‌الدین بسیار خطرناک است. «فرحان حق»، تأکید کرد: جنگ تنها دلیل نرسیدن کمک‌ها به دست مردم نیست، نبود پلیس یا حمایت قانون در این منطقه انتقال کالاها را دشوار می‌سازند. اسوسی دیگر کمیساری عالی حقوق بشر سازمان ملل دیروز (چهارشنبه) اعلام کرد: اسرائیل از طریق عملیات بمبارانی که در نوار غزه انجام داده قوانین جنگ را به صورت هدفمند نقض کرده است. «فولکر تورک» کمیسر حقوق بشر سازمان ملل

شمار قربانیان گرمزدگی در حج امسال از ۵۵۰ نفر گذشت

منابع رسمی عربستان سعودی از مرگ دست کم ۵۵۰ نفر طی مراسم حج امسال در این کشور خبر دادند که علت اصلی آن گرمای طاقت‌فرسا عنوان شده است. آن طور که خبرگزاری فرانسه به نقل از دو دیپلمات عرب گزارش داده است، دست کم ۳۲۳ نفر از کشته‌شدگان، زائران مصری بودند که اغلب آن‌ها به دلیل عوارض ناشی از گرمای جان‌باختند. این دیپلمات‌ها بر اساس گزارش سردخانه بیمارستانی در محله المعیس مکه، گفته‌اند علت مرگ همه زائران مصری جان‌باخته، بجز یک نفر از آن‌ها «گرمای شدید» بوده است. وزارت خارجه مصر نیز اعلام کرده که قاهره با مقامات سعودی برای جست‌وجوی زائران مصری که در مراسم حج مفقود شده‌اند، همکاری می‌کند. رئیس جمعیت هلال احمر ایران هم در آخرین اظهار نظر، شمار جان‌باختگان ایرانی در حج ۱۱ نفر اعلام کرده و گفته بود بعضی